

## PROGRAM STAŻU U PRZEDSIĘBIORCÓW REGULAMIN I OPIS ZADAŃ DO WYKONANIA PRZEZ STAŻYSTĘ

**Poniższy regulamin został opracowany na podstawie Szkolnego Planu Nauczania w ZSR CKP w Świdwinie, oraz Ramowego Planu Nauczania „KOWEziU” sporządzonego przy współudziale Ministerstwa Edukacji Narodowej jako podstawy prawnej do określania Szkolnych Planów Nauczania.**

### Wiadomości wstępne:

Pod pojęciem stażu realizowanego w ramach Działania 9.2 należy rozumieć takie formy nabywania umiejętności praktycznych, których zakres wykracza poza ramy określone dla praktyki zawodowej. Staże te powinny być oparte o kierunek kształcenia zawodowego dla danego kierunku technikum. Oznacza to że uczeń np.: Technikum Mechanizacji Rolnictwa powinien realizować staż w celu nabycia umiejętności praktycznych dla zawodu Technik Mechanizacji Rolnictwa, zgodnie z programami kształcenia 311[22] lub 311512 i odnosi się to podobnie dla innych zawodów kształcenia w ZSR CKP w Świdwinie.

Staż u przedsiębiorców odbywać się będą w lipcu – sierpniu 2014, oraz w lipcu i sierpniu 2015. Ilość miejsc przewidziana dla ZSR CKP w Świdwinie odpowiednio po 15 rocznie

Okres stażu wynosi co najmniej 150 godzin w odniesieniu do jednego ucznia.

Podstawą do skierowania ucznia na staż jest pisemna umowa zawarta pomiędzy pracodawcą a Powiatem Świdwińskim Starostwem Powiatowym w Świdwinie.

Rekrutacja do projektu stażu u przedsiębiorców odbywa się w sposób przewidziany w Regulaminie Projektu zamieszczonego w zakładce „Projekt Najlepszy w Zawodzie” na stronie internetowej ZSR CKP w Świdwinie.

Za udział w 150 godzinach stażu uczeń otrzyma stypendium stażowe w wysokości 1.400 złotych brutto (w przypadku mniejszej ilości kwota odpowiednio niższa).

W każdym zakładzie powinien być opiekun stażysty mający za zadanie: diagnoza kompetencji i kwalifikacji stażysty (we współpracy z nauczycielem), określenie celu i programu stażu (we współpracy z nauczycielem), zapoznanie ucznia z programem stażu, nadzór nad realizacją stażu oraz sporządzenie dokumentu potwierdzającego odbycie stażu

Koszt wynagrodzenia opiekuna zakładu refundację poniesionej przez pracodawcę kwoty do opieki nad stażystą jednak nie większej niż 500 złotych.

Dokument potwierdzający odbycie stażu powinien zawierać co najmniej: okres stażu, cel i program stażu, opis zadań wykonywanych przez stażystę, opis kompetencji uzyskanych przez stażystę i wyniku stażu, oraz ocenę stażysty dokonaną przez opiekuna.

### 1. Podstawy kształcenia w zawodzie Technik Mechanizacji Rolnictwa, oraz zasady i miejsce odbywania staży zawodowych.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **technik mechanizacji rolnictwa** powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych związanych z organizowaniem i kontrolą przebiegu procesów eksploatacji i naprawy pojazdów, środków transportowych, maszyn i urządzeń rolniczych. W przypadku zakładu naprawczego zadania zawodowe dotyczą także demontażu i montażu pojazdów i maszyn oraz urządzeń, ich rozruchu, regulacji oraz zabezpieczenia antykorozyjnego. **Technik mechanizacji rolnictwa** powinien być również przygotowany do wykonywania zadań zawodowych z zakresu diagnostyki i oceny stanu technicznego sprzętu rolniczego (pojazdów, środków transportowych, maszyn i urządzeń), organizacji obrotu sprzętem rolniczym, naprawy i eksploatacji maszyn i pojazdów rolniczych.

Obsługa i serwisowanie nowoczesnych maszyn, zwłaszcza będących w okresie gwarancyjnym eksploatacji, może wymagać od niego uzyskania dodatkowych uprawnień od poszczególnych producentów sprzętu

rolniczego. Wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych przez producentów sprzętu rolniczego wymaga ciągłej aktualizacji wiedzy i umiejętności specjalistycznych przez absolwentów tego zawodu.

**Technik mechanizacji rolnictwa** może podejmować pracę w przedsiębiorstwach technicznej obsługi wsi i rolnictwa, a także może samodzielnie podjąć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług mechanizacyjnych, naprawczych, serwisowania i dystrybucji sprzętu rolniczego.

Rozwój współczesnego rolnictwa wynika głównie z wprowadzania do produkcji nowoczesnych środków technicznych. Zastępują one pracę ręczną producentów rolnych, jednak do ich obsługi, stosowania potrzeba wysoko wykwalifikowanych pracowników. Wysokie koszty maszyn przy stosunkowo dużym rozdrobieniu areалу gospodarstw wymuszają ich zespołowe użytkowanie lub konieczność zamawiania wykonania specjalistycznych usług w wyspecjalizowanych przedsiębiorstwach dysponujących sprzętem, kombajnami do zbioru roślin i nowoczesnymi agregatami (np. do zbioru roślin na dużych powierzchniach, produkcji sianokiszonki itp.). Postęp techniczny, wprowadzanie automatyzacji i komputeryzacji do procesu produkcji (np. obliczanie i zadawanie dawki paszy indywidualnie dla każdej sztuki zwierząt w zależności od jej wydajności, dawkowanie nawozu w zależności od zasobów gleby itp.) powoduje stawianie bardzo wysokich wymagań **technikowi mechanizacji rolnictwa**, który musi być specjalistą w wielu dziedzinach (informatyka, technika). Powinien także posiadać podstawową wiedzę z zakresu produkcji zwierzęcej, roślinnej. Postępujący rozwój techniki, automatyki, wprowadzanie komputerowych systemów sterowania powodują zapotrzebowanie na rynku pracy na specjalistów w tym zawodzie.

Analiza ofert pracy, a także możliwość podjęcia i prowadzenia samodzielnej działalności usługowej lub produkcyjnej, wykazała, że absolwenci tego kierunku kształcenia nie są dominującą grupą osób wśród poszukujących pracy. **Technicy mechanizacji rolnictwa** mogą kontynuować edukację na uczelniach wyższych, na wydziałach technicznych uniwersytetów przyrodniczych w różnych ośrodkach akademickich.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **technik mechanizacji rolnictwa** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) użytkowania pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w produkcji rolniczej;
- 2) obsługi pojazdów, środków transportu, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie;
- 3) oceniania stanu technicznego maszyn i urządzeń rolniczych;
- 4) organizowania prac związanych z konserwacją i naprawą środków technicznych stosowanych w rolnictwie;
- 5) prowadzenia pojazdów samochodowych i ciągników rolniczych.

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie **technik mechanizacji rolnictwa**:

- efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów (BHP, PDG, JOZ, KPS, OMZ);
- efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru mechanicznego i górnictwo-hutniczego stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie PKZ(M.a), PKZ(M.b), PKZ(M.g);
- efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie technik mechanizacji rolnictwa: M.1. *Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie*, M.2. *Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie* i M.43. *Organizacja prac związanych z eksploatacją środków technicznych stosowanych w rolnictwie*.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie ramowych planów nauczania w technikum, minimalny wymiar godzin na kształcenie zawodowe wynosi 1470 godzin, z czego na kształcenie zawodowe teoretyczne zostanie przeznaczonych minimum 735 godzin, a na kształcenie zawodowe praktyczne 735 godzin.

W podstawie programowej kształcenia w zawodzie **technik mechanizacji rolnictwa** minimalna liczba godzin na kształcenie zawodowe została określona dla efektów kształcenia i wynosi:

- 280 godzin na kształcenie w ramach kwalifikacji M.1., 270 godzin na kształcenie w ramach kwalifikacji M.2.,
- 260 godzin na kształcenie w ramach kwalifikacji M.43.,
- 520 godzin na kształcenie w ramach efektów wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia.

**Tabela. Plan nauczania dla zawodu technik mechanizacji rolnictwa**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasa								Liczba godzin w okresie nauczania*		
		I		II		III		IV		tygodniowo	łącznie	
		I	II	I	II	I	II	I	II			
<b>Kształcenie zawodowe teoretyczne</b>												
1	Działalność gospodarcza w branży mechaniczno-rolniczej			3	3						3	90
2	Język obcy w technice rolniczej				1	1	1	1			2	60
3	Przepisy ruchu drogowego w zakresie kategorii T i B	1	1	1	1						2	60
4	Podstawy konstrukcji maszyn	3	3	2	2						5	150
5	Pojazdy rolnicze			2	2	2	2				4	120
6	Maszyny rolnicze			3	3	2	2				5	150
7	Organizacja prac eksploatacyjnych w rolnictwie					2	2	4			4	120
<b>łącznie</b>		<b>4</b>	<b>4</b>	<b>11</b>	<b>12</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>5</b>	<b>0</b>		<b>25</b>	<b>750</b>
<b>Kształcenie zawodowe praktyczne **</b>												
1	Obróbka materiałów	6	6								6	180
2	Eksploatacja pojazdów rolniczych			3	3	4	4	5			9,5	285
3	Eksploatacja maszyn rolniczych			3	3	4	4	5			9,5	285
<b>łącznie</b>		<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>10</b>			<b>25</b>	<b>750</b>
<b>łącznie</b>		<b>10</b>	<b>10</b>	<b>17</b>	<b>17</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>16</b>	<b>0</b>		<b>45</b>	<b>1500</b>

\* do celów obliczeniowych przyjęto 30 tygodni w ciągu jednego roku szkolnego

\*\*zajęcia odbywają się w pracowniach szkolnych, warsztatach szkolnych, centrach kształcenia praktycznego oraz u pracodawcy

**Tabela. Wykaz przedmiotów i działań programowych dla zawodu technik mechanizacji rolnictwa**

Nazwa obowiązkowych zajęć edukacyjnych /działu programowego	Liczba godzin przeznaczona na dział
<b>1. Działalność gospodarcza w branży mechaniczno-rolniczej (90 godzin)</b>	90
1.1. Podstawy formalno-prawne działalności gospodarczej	45
1.2. Prowadzenie przedsiębiorstwa w branży mechaniczno-rolniczej	45
<b>2. Język obcy w technice rolniczej (60 godzin)</b>	60
<b>3. Przepisy ruchu drogowego w zakresie kategorii T i B (60 godzin)</b>	60
3.1. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	10
3.2. Zasady ruchu drogowego	25
3.3. Jazda w różnych warunkach drogowych	25
<b>4. Podstawy konstrukcji maszyn (150 godzin)</b>	150
4.1. Podstawy sporządzania dokumentacji technicznej	30
4.2. Techniki wytwarzania	60
4.3. Transport wewnętrzny	10
4.4. Podstawy mechaniki i elektrotechniki	50
<b>5. Pojazdy rolnicze (120 godzin)</b>	120
5.1. Budowa i działanie pojazdów rolniczych	60
5.2. Diagnostowanie pojazdów rolniczych	60
<b>6. Maszyny rolnicze (150 godzin)</b>	150
6.1. Podstawy rolnictwa	30
6.2. Maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze	60
6.3. Podstawy obsługi technicznej i napraw sprzętu technicznego	30
6.4. Obsługa i naprawa maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych	30
<b>7. Organizacja prac eksploatacyjnych w rolnictwie (120 godzin)</b>	120
7.1. Organizowanie obsługi i użytkowania rolniczych środków technicznych	60
7.2. Organizowanie prac naprawczych rolniczych środków technicznych	60
<b>8. Obróbka materiałów (180 godzin)</b>	180
8.1. Wykorzystanie podstaw projektowania w obróbce ręcznej	90
8.2. Stosowanie technik wytwarzania w obróbce maszynowej	90
<b>9. Eksploatacja pojazdów rolniczych (285 godzin)</b>	285
9.1. Użytkowanie pojazdów rolniczych	95
9.2. Naprawa pojazdów rolniczych	95
9.3. Organizowanie pracy podczas eksploatacji pojazdów rolniczych	95
<b>10. Eksploatacja maszyn rolniczych (285 godzin)</b>	285
10.1. Użytkowanie maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych	95
10.2. Obsługa i naprawa maszyn, urządzeń i narzędzi rolniczych	95
10.3. Organizowanie pracy podczas eksploatacji maszyn rolniczych	95
<b>Praktyki zawodowe (160 godzin)</b>	160
1. Naprawa pojazdów rolniczych	80



Nazwa obowiązkowych zajęć edukacyjnych /działu programowego	Liczba godzin przeznaczona na dział
2. Naprawa maszyn rolniczych	80

**Z powyższych danych wynika że uczeń Technikum Mechanizacji Rolnictwa może być skierowany na staż do** przedsiębiorstw posiadających możliwości nabywania umiejętności praktycznych w następujących obszarach:

- obszar konstrukcji maszyn i obróbki materiałów (punkt 4 i 8 w/w tabeli)
- obszar budowy, organizacji eksploatacji, diagnozowania i napraw maszyn, urządzeń oraz narzędzi stosowanych w rolnictwie i transporcie (punkt 3, 5-7,9,10 w/w tabeli)

Miejscami do odbywania stażu mogą być umaszynowane gospodarstwa rolne o szerokim profilu produkcji rolnej, zakłady działające na rzecz obsługi technicznej rolnictwa, zakłady produkujące części zamienne do maszyn i pojazdów rolniczych, zakłady transportowe, lub firmy posiadające własne działy naprawcze maszyn i pojazdów skorelowane z maszynami rolniczymi (ze względu na unifikację silników, skrzyń przekładniowych, szeroko pojętej elektrotechniki w/w nowoczesne rozwiązania przemysłu motoryzacyjnego są przenoszone bezpośrednio na sferę produkcji maszyn i pojazdów rolniczych).

## **2. Podstawy kształcenia w zawodzie Technik Ekonomista, oraz zasady i miejsce odbywania staży zawodowych.**

Zawód **technika ekonomisty** stwarza duże szanse zatrudnienia na różnorodnych stanowiskach pracy. Nabyte umiejętności zawodowe umożliwiają absolwentowi utworzenie i prowadzenie własnej działalności oraz zatrudnienie na wielu stanowiskach w różnych jednostkach organizacyjnych.

Ekonomiści są osobami cenionymi na rynku pracy, ponieważ posiadają umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów występujących we współczesnych przedsiębiorstwach. Oczekiwania pracodawców nakierowane są na praktyczne umiejętności podczas wykonywania czynności zawodowych zgodnych z opisem stanowisk pracy zawartych w Standardach kwalifikacji zawodowych, związanych między innymi z polityką zatrudnienia, naliczaniem wynagrodzeń, rozliczaniem ubezpieczeń i podatków, księgowością, obrotem pieniężnym, zaopatrzeniem, sprzedażą, gospodarką magazynową, rozliczaniem produkcji, wykonywaniem prac biurowych. Istnieje konieczność posługiwania się nowoczesną technologią oraz korzystania z użytkowych programów finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych, zarządzania magazynem. Analiza ofert pracy wykazała, że wzrasta zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie księgowości, finansów, obsługi sprzedaży i marketingu.

**Technik ekonomista** potrafi:

- stosować zasady zarządzania zasobami rzeczowymi, finansowymi i ludzkimi oraz różne formy działań marketingowych,
- obliczać, interpretować miary statystyczne oraz przetwarzać wyniki,
- sporządzać typowe dokumenty i sprawozdania dotyczące funkcjonowania przedsiębiorstw,
- posługiwać się technicznymi środkami biurowymi,
- ewidencjonować i analizować operacje gospodarcze,
- prowadzić rozliczenia finansowe z budżetem, Urzędem Skarbowym, instytucjami ubezpieczeniowymi, bankami i innymi jednostkami organizacyjnymi,
- prowadzić korespondencję w sprawach osobowych, finansowych i handlowych,

- sporządzać plany działania jednostki organizacyjnej,
- obliczać wskaźniki efektywności działalności jednostki organizacyjnej,
- organizować procesy logistyczne w jednostce organizacyjnej,
- przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych,
- stosować przepisy prawa w zakresie wykonywanych zadań zawodowych.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **technik ekonomista** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) planowania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 2) obliczania podatków;
- 3) prowadzenia spraw kadrowo-płacowych;
- 4) prowadzenia rachunkowości;
- 5) wykonywania analiz i sporządzania sprawozdań z działalności podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie **technik ekonomista**:

- 1) efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów (BHP, PDG, JOZ, OMZ);
- 2) efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru administracyjno-usługowego stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(A.m);
- 3) efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie: *Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji (A.35.); Prowadzenie rachunkowości (A.36.).*

Kształcenie zgodne z opracowanym programem nauczania pozwoli na osiągnięcie wyżej wymienionych celów kształcenia.

**Tabela. Plan nauczania dla zawodu technik ekonomista**

Lp.	Nazwa zajęć edukacyjnych	Klasa								Liczba godzin w okresie nauczania	
		I		II		III		IV		tygodniowo	łącznie
		I	II	I	II	I	II	I	II		
<b>Kształcenie zawodowe teoretyczne</b>											
1.	Przedsiębiorca w gospodarce rynkowej	5		4						9	270
2.	Statystyka i analiza ekonomiczna			3						3	90
3.	Język obcy zawodowy w branży ekonomicznej			2		2				4	120
4.	Rachunkowość finansowa					6		6		9	270
<b>łącznie liczba godzin na kształcenie zawodowe teoretyczne</b>		<b>5</b>		<b>9</b>		<b>8</b>		<b>3</b>		<b>25</b>	<b>750</b>
<b>Kształcenie zawodowe praktyczne*</b>											
5.	Działalność przedsiębiorstwa	6		3						9	270
6.	Kadry i płace			3						3	90
7.	Biuro rachunkowe					6,5		8		10	310
<b>łącznie liczba godzin na kształcenie zawodowe praktyczne</b>		<b>6</b>		<b>6</b>		<b>6,5</b>		<b>4</b>		<b>22</b>	<b>670</b>
<b>Praktyki zawodowe</b>				<b>4 tyg.</b>		<b>2,5**</b>					<b>80</b>

\* do celów obliczeniowych przyjęto 32 tygodni w ciągu jednego roku szkolnego

\*\* zajęcia odbywają się w pracowniach szkolnych, warsztatach szkolnych, centrach kształcenia praktycznego oraz u pracodawcy

\*\*\* w przypadku praktyk realizowanych w wymiarze ponad 4 tygodnie

**Tabela. Wykaz przedmiotów i działań programowych dla zawodu technik ekonomista**

Nazwa obowiązkowych zajęć edukacyjnych	Nazwa działu programowego	Liczba godzin przeznaczona na dzień
<b>1. Przedsiębiorca w gospodarce rynkowej (270 godz.)</b>	1.1. Podstawy ekonomii	80
	1.2. Podstawy funkcjonowania przedsiębiorstw	70
	1.3. Podstawy prawa	50
	1.4. Marketing	60
	1.5. Ochrona pracy i środowiska	10
<b>2. Statystyka i analiza ekonomiczna (90 godz.)</b>	.2.1. Gospodarowanie zapasami	30
	2.2. Analiza ekonomiczna	30
	2.3. Statystyka	30
<b>3. Język obcy zawodowy w branży ekonomicznej (120 godz.)</b>	3.1. Porozumiewanie się z klientem i współpracownikami w języku obcym	80
	3.2. Prowadzenie dokumentacji w języku obcym	40
<b>4. Rachunkowość finansowa(270 godz.)</b>	4.1. Majątek i kapitały jednostki organizacyjnej	40
	4.2. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych	150
	4.3. Rachunek kosztów	80
<b>5. Działalność przedsiębiorstwa (270 godz.)</b>	5.1. Bezpieczne wykonywanie pracy	10
	5.2. Korespondencja biurowa	90
	5.3. Środki techniczne pracy biurowej	10
	5.4. Współpraca z kontrahentami	40
	5.5. Badania marketingowe	35
	5.6. Gospodarowanie zasobami majątkowymi i środkami pieniężnymi	50
	5.7. Podatki bezpośrednie i pośrednie	50
<b>6. Kadry i płace (90 godz.)</b>	6.1. Kadry	45
	6.2. Płace	45
<b>7. Biuro rachunkowe (310 godz.)</b>	7.1. Dokumentacja księgowa	40
	7.2. Ewidencja księgowa w programie finansowo-księgowym	180
	7.3. Inwentaryzacja	20
	Sprawozdanie finansowe i analiza wskaźnikowa	50



<b>8. Praktyki zawodowe (140 godz.)</b>	8.1. Praktyki zawodowe w dziale zaopatrzenia, zbytu i rozliczeń podatkowych	120
-----------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------	-----

**Z powyższych danych wynika że uczeń Technikum Ekonomisty może być skierowany na staż do**

przedsiębiorstw posiadających możliwości nabywania umiejętności praktycznych w następujących obszarach:

- obszar administracji i zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwach (punkt 5, 6 w/w tabeli)
- obszar szeroko pojętej działalności księgowej, w tym rachunkowości prowadzenia firmy (punkt 4,7 w/w tabeli)

Miejscami do odbywania stażu mogą być jednostki gospodarcze prowadzące własną księgowość i kadry w postaci samodzielnych rozliczeń z US, ZUS, PUP, działające o własny budżet i we własnym imieniu. Mogą to być biura rachunkowe prowadzące działalność usługową dla innych jednostek, lub wewnętrzne działy w firmach prowadzących księgowość i kadry danej jednostki.

**3. Podstawy kształcenia w zawodzie Technik Informatyk, oraz zasady i miejsce odbywania staży zawodowych.**

**Technik informatyk** potwierdzając kwalifikacje wchodzące w skład tego zawodu, uzyskuje wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy w trzech obszarach branży informatycznej.

- I. (E12) **Technik informatyk** planuje konfiguracje, dobiera podzespoły i montuje z nich komputery. Nadzoruje organizację pracy podczas montażu. Przygotowuje do pracy systemy komputerowe z oprogramowaniem systemowym i narzędziowym. Przygotowuje i konfiguruje urządzenia peryferyjne. Doradza klientowi w zakresie konfiguracji i modernizacji systemów komputerowych i urządzeń peryferyjnych. Odpowiada za konserwację urządzeń techniki komputerowej w czasie ich okresu użytkowania. Zabezpiecza, rekonfiguruje i utrzymuje w optymalnej wydajności systemy operacyjne. Wykonuje zadania serwisowe polegające na diagnozowaniu i usuwaniu usterek komputera osobistego, urządzeń peryferyjnych i systemu operacyjnego. Monitoruje pracę systemów komputerowych. Wycenia i kosztorysuje konfiguracje systemów komputerowych oraz ich konserwacje i naprawy. Dbą o aspekty ekologiczne na stanowisku pracy (recycling) oraz o bezpieczeństwo i higienę pracy. Potrafi zorganizować i prowadzić sklep komputerowy, serwis czy hurtownię komputerową.
- II. (E13) **Technik informatyk** wykonuje projekt okablowania strukturalnego lokalnej sieci komputerowej. Dobiera urządzenia sieciowe, komputery, medium transmisyjne oraz oprogramowanie systemowe i narzędziowe do pracy w sieci lokalnej. Montuje elementy lokalnej sieci komputerowej według projektu. Instaluje i konfiguruje urządzenia sieciowe i sieciowe systemy operacyjne. Odpowiada za właściwe działanie lokalnej sieci komputerowej. Projektuje i wykonuje modernizację lokalnej sieci komputerowej. Administruje zasobami i użytkownikami lokalnej sieci komputerowej. Podłącza sieć lokalną do Internetu i zabezpiecza przepływ danych w sieci. Nadzoruje politykę bezpieczeństwa danych osobowych w postaci elektronicznej. Diagnostyka i naprawia awarie występujące w lokalnej sieci komputerowej. Organizuje pracę podczas montażu sieci i jej naprawy przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Nadzoruje procesami projektowania, montażu i naprawy lokalnej sieci komputerowej. Jest przygotowany do prowadzenia działalności usługowej dotyczącej lokalnej sieci komputerowej.
- III. (E14) **Technik informatyk** projektuje i wykonuje strony internetowe, sklepy internetowe i systemy zarządzania treścią. Buduje dynamiczne witryny wykorzystujące internetowe bazy danych i usługi zdalnych serwerów. Tworzy aplikacje, skrypty i aplety wykonywane po stronie klienta oraz serwera. Administruje aplikacjami i witrynami internetowymi. Projektuje i tworzy bazy danych.



Doradza klientowi w sprawie graficznej i strukturze budowanej strony. Tworzy i obrabia grafikę, dźwięk i filmy na potrzeby stron internetowych. Zabezpiecza strony internetowe oraz bazy danych. Monitoruje i testuje witryny i aplikacje internetowe. Konfiguruje i naprawia lokalne i internetowe bazy danych. Nadzoruje prace projektowe i wykonawcze dotyczące aplikacji internetowych i baz danych. Prowadzi działalność gospodarczą usługową w zakresie baz danych i aplikacji internetowych.

Pomimo stosunkowo dużego bezrobocia w Polsce (w lutym 2012 r. 13,5%) i oznak globalnego spowolnienia gospodarczego, w pierwszym kwartale 2012 roku ponad 63% polskich pracodawców specjalizujących się w oprogramowaniu i 54% w sprzęcie, planowało zatrudnić fachowców z branży informatycznej<sup>1</sup>. Tendencja ta w następnych kwartałach ma się utrzymać. Znacząca część tych prognoz dotyczy pracowników średniego szczebla, w tym absolwentów technikum.

Powodem dobrych wyników w branży IT jest wejście na polski rynek nowych firm informatycznych i teleinformatycznych, wzrost konkurencji i ciągły postęp technologiczny. Wszystkie te czynniki wymuszają podwyższanie jakości usług, często osiąganą przez inwestycje w infrastrukturę IT. Nie bez znaczenia jest też kierunek informatyzacji i cyfryzacji administracji publicznej.

Istotny jest również dobór efektów kształcenia podstawy programowej. Według analizy rynku<sup>2</sup> pracy informatycy najczęściej posługują się językami programowania takimi jak: SQL, HTML, CSS i PHP. Wśród narzędzi bazodanowych prym wiodą MSSQL, Oracle i MySQL.

Według danych dotyczących kompetencji informatyków, najwięcej z nich zajmuje się administracją sieci LAN (31%) a nieco mniej szeroko rozumianą obsługą usług serwera http (30%).

Natomiast dane dotyczące ofert pracy jasno określają obszary zainteresowania pracodawców. 41% ofert pracy dotyczy programistów (w dużej części aplikacji internetowych), 20% administratorów sieci, a 16% instalatorów i serwisantów systemów komputerowych.

Według tych analiz oraz struktury ofert pracy kształcenie w zawodach branży IT jest nie tyle celowe, ale wręcz konieczne, ze względu nie tylko na zapotrzebowanie rynku pracy, ale również na tendencje rozwoju kraju w przyszłości. Ponadto kierunki kształcenia w kwalifikacjach zawodowych **technika informatyka** wydają się być optymalnie dopasowane do potrzeb rynku pracy.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **technik informatyk** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) montowania oraz eksploatacji komputera i urządzeń peryferyjnych;
- 2) projektowania i wykonywania lokalnych sieci komputerowych, administrowania tymi sieciami;
- 3) projektowania baz danych i administrowania bazami danych;
- 4) tworzenia stron www i aplikacji internetowych, administrowania tymi stronami i aplikacjami.

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie **technik informatyk**:

- efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów (BHP, PDG, JOZ, KPS, OMZ);
- efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru elektryczno-elektronicznego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(E.b);
- efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie

- E.12. *Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych,*

<sup>1</sup> badania "Antal Global Snapshot".

<sup>2</sup> raport 2011 – rynekpracy.pl

- E.13. *Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami,*
- E.14. *Tworzenie aplikacji internetowych i baz danych oraz administrowanie bazami.*

**Tabela. Plan nauczania dla zawodu technik informatyk**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasa								Liczba godzin w okresie nauczania*	
		I		II		III		IV		tygodniowo	łącznie
		I	II	I	II	I	II	I	II		
<b>Kształcenie zawodowe teoretyczne</b>											
1.	Systemy operacyjne	4	4							4	120
2.	Urządzenia techniki komputerowej	2	2	2	2					4	120
3.	Sieci komputerowe			4	4					4	120
4.	Witryny i aplikacje internetowe			3	3	2	2	3		6,5	195
5.	Systemy baz danych					5	3			4	120
6.	Działalność gospodarcza w branży informatycznej					1	1			1	30
7.	Język angielski zawodowy w branży informatycznej			1	1					1	30
<b>Łączna liczba godzin</b>		<b>6</b>	<b>6</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>24,5</b>	<b>735</b>
<b>Kształcenie zawodowe praktyczne **</b>											
1.	Montaż i eksploatacja urządzeń techniki komputerowej	4	4	4	4					8	240
2.	Administracja sieciami systemami operacyjnymi			3	3					3	90
3.	Projektowanie i montaż lokalnych sieci komputerowych			2	2	2	2			4	120
4.	Administracja bazami danych						2	6		4	120
5.	Programowanie aplikacji internetowych					4	4	5		6,5	195
<b>Łączna liczba godzin</b>		<b>4</b>	<b>4</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>25,5</b>	<b>765</b>
<b>Łączna liczba godzin kształcenia zawodowego</b>		<b>10</b>	<b>10</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>50</b>	<b>1500</b>
<b>Praktyki zawodowe</b>						<b>4 tyg.</b>					<b>160</b>

\* do celów obliczeniowych przyjęto 30 tygodni w ciągu jednego roku szkolnego;

\*\* zajęcia odbywają się w pracowniach szkolnych, warsztatach szkolnych, centrach kształcenia praktycznego oraz u pracodawcy.

**Z powyższych danych wynika że uczeń Technikum Informatycznego może być skierowany na staż do przedsiębiorstw posiadających możliwości nabywania umiejętności praktycznych w następujących obszarach:**

- obszar obsługi, administracji i zarządzania systemami sieci komputerowych stosowanych w przedsiębiorstwach, administrowania stron internetowych
- obszar projektowania, tworzenia, budowy lokalnych sieci komputerowych, tworzenia oprogramowania pod te sieci, stosowania nowoczesnych programów księgowych, oraz innych wspomagających pracę w firmach, kształtowanie procesów technologicznych, współpraca z inżynierami mechaniczami przy tworzeniu programów komputerowych na obrabiarki CNC i centra obróbcze.

Miejscami do odbywania stażu mogą być przedsiębiorstwa z branży IT, lub mające własne sieci komputerowe, oraz firmy o profilach mechanicznych lub usługowych stosujących wspomaganie procesów technologicznych poprzez metody komputerowe (współpraca z programistami sieci lokalnych, programistami obrabiarek, czy kadrą inżynierską piszącą procesy technologiczne)

#### **4. Podstawy kształcenia w zawodzie Technik Żywnienia i Usług Gastronomicznych, oraz zasady i miejsce odbywania staży zawodowych.**

**Technik żywnienia i usług gastronomicznych** jest przygotowany do sporządzania potraw i napojów. Posiada te same umiejętności, które potrzebne są w pracy kucharza. Ponadto wykonuje zadania zawodowe związane z planowaniem i ocenianiem żywności, organizowaniem i wykonywaniem usług. W czasie swojej pracy przyjmuje surowce, półprodukty, organizuje proces magazynowania i zabezpieczania przed zepsuciem. Ocenia surowce, półprodukty i potrawy gotowe korzystając z oceny organoleptycznej. Przeprowadza procesy produkcyjne zgodnie z zasadami. Rozróżnia zmiany pozytywne i negatywne zachodzące w żywności podczas przechowywania, obróbki wstępnej i cieplnej. Kontroluje etapy procesu technologicznego, prowadzi racjonalną gospodarkę surowcami i przestrzega zasad gospodarki odpadkami. Opracowuje nowe receptury na potrawy i napoje, wdraża je do produkcji. W swoich działaniach stosuje systemy zapewniające jakość i bezpieczeństwo zdrowotne żywności. Posługuje się nowoczesnymi technologiami, urządzeniami, które ułatwiają realizację zadań zawodowych. Planuje i ocenia jadłospisy. Oblicza wartość odżywczą i energetyczną potraw, posiłków. Układa menu codzienne, okolicznościowe i na przyjęcia. Organizuje proces produkcyjny w zakładzie gastronomicznym. Korzysta z programów komputerowych, które ułatwiają planowanie i rozliczanie działalności zakładu. Przedstawia ofertę usług gastronomicznych. Swoje zadania zawodowe wykonuje w macierzystym zakładzie lub oferuje usługi cateringowe. Przestrzega zasad racjonalnego żywienia. Stosuje nowe trendy w żywieniu, stale się kształci. Jest otwarty na nowości i kreatywny w działaniu poprzez nowoczesne dekoracje potraw, aranżację stołów i sal. Potrafi pracować pod presją czasu, współpracować w zespole i zarządzać zasobami ludzkimi. Miejscem pracy technika żywnienia i usług gastronomicznych są zakłady gastronomiczne typu zamkniętego i otwartego. Może również prowadzić własną działalność gospodarczą.

Gastronomia jest branżą usługową. **Technik żywnienia i usług gastronomicznych** jest przygotowany do wykonywania różnych zadań zawodowych zarówno dotyczących planowania produkcji, jak i świadczenia usług żywieniowych konsumentom.

Spowolnienie gospodarcze, obecne od prawie dwóch lat, odbiło się na koniunkturze w wielu segmentach rynku. Kryzys nie dotknął jednak branży usług gastronomicznych, a nawet wzmocnił ją, jak podaje Franchising.pl. Rozwinęła się sieć lokali gastronomicznych szybkiej obsługi. Coraz więcej ludności, szczególnie w dużych miastach, ze względu na szybki styl życia korzysta z formy jedzenia poza domem.

Rynek usług gastronomicznych rozwija się stale, ponieważ w Polsce w dalszym ciągu ilość zakładów jest dużo niższa niż w społeczeństwach zachodnich. Dlatego będą tworzyć się nowe miejsca pracy dla technika żywienia i usług gastronomicznych.

Ludzie częściej przemieszczają się, odpoczywają i oczekują na pełną obsługę dotyczącą wyżywienia. Pracę w gastronomii jest stosunkowo łatwo znaleźć. Ciągłe dostępne są oferty pracy w kraju, jak i zagranicą. Osoba będąca z wykształcenia technikiem żywienia i usług gastronomicznych może także prowadzić własną firmę.

**Tabela. Plan nauczania dla zawodu technik żywienia i usług gastronomicznych o strukturze przedmiotowej**

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasa				Liczba godzin w okresie nauczania*	
		I	II	III	IV	Tygodniowo	Łącznie
<b>Kształcenie zawodowe teoretyczne</b>							
1.	Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii	1	2			3	90
2.	Działalność gospodarcza w gastronomii		2	1		3	90
3.	Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem	2	2	3		7	210
4.	Język obcy w gastronomii	1	1	1		3	90
5.	Zasady żywienia		2	1	0,5	3,5	105
6.	Organizacja produkcji gastronomicznej			1	1	2	60
7.	Usługi gastronomiczne			2	1,5	3,5	105
<b>Łączna liczba godzin na kształcenie zawodowe teoretyczne</b>		<b>4</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>3</b>	<b>25</b>	<b>750</b>
<b>Kształcenie zawodowe praktyczne**</b>							
8.	Procesy technologiczne w gastronomii	4	10	5		19	570
9.	Planowanie żywienia i produkcji gastronomicznej			2	1	3	90
10.	Obsługa klientów w gastronomii			2	1	3	90
<b>Łączna liczba godzin na kształcenie zawodowe praktyczne</b>		<b>4</b>	<b>10</b>	<b>9</b>	<b>2</b>	<b>25</b>	<b>750</b>
<b>Praktyki zawodowe</b>				<b>4 tyg.</b>			<b>160</b>

\* do celów obliczeniowych przyjęto 30 tygodni w ciągu jednego roku szkolnego.

\*\* zajęcia odbywają się w pracowniach szkolnych, warsztatach szkolnych, centrach kształcenia praktycznego oraz u pracodawcy.

**Z powyższych danych wynika że uczeń Technikum Żywienia i Usług Gastronomicznych może być skierowany na staż do** przedsiębiorstw posiadających możliwości nabywania umiejętności praktycznych w następujących obszarach:

- obszar obsługi gastronomicznej sezonowej i stałej od małej gastronomii do dużych zakładów zbiorowego żywienia posiadających możliwość stwarzania własnego jadłospisu,





obsługi urzędzeń gastronomicznych, sporządzania i podawania potraw w oparciu o zasady żywienia i stosowanie technologii produkcji

- obszar planowania żywienia, sporządzania jadłospisów, organizacji zakupów produktów żywnościowych, rozliczania sprzedaży, współpracy z lokalnymi służbami sanitarnymi, organizacji i obsługi imprez.

Miejscami do odbywania stażu mogą być przedsiębiorstwa z branży spożywczej, lokale gastronomiczne, hotele i pensjonaty posiadające własne ośrodki żywienia.

*Andrzej Bohdal 14.05.2014.*